

INFORME SOBRE LES MODIFICACIONS DE L'AVANTPROJECTE DE LLEI DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA I FOMENT DE L'ASSOCIACIONISME DE LA COMUNITAT VALENCIANA, COM A CONSEQÜÈNCIA DEL DICTAMEN EMÉS PEL COMITÉ ECONÒMIC I SOCIAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA

En data 26 de juliol de 2022 el Ple del Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana (CES CV) ha emés dictamen sobre l'avantprojecte de Llei de participació ciutadana i foment de l'associacionisme de la Comunitat Valenciana.

Analitzades les observacions expressades, s'informa el següent:

1. Observacions de caràcter general:

En les observacions primera i segona l'informe recull un panorama general de la regulació de la participació ciutadana en el nostre ordenament jurídic i en la resta de comunitats autònomes de l'Estat espanyol. Així mateix es fa un recordatori dels dictàmens que ha emés el CES CV sobre diferents avantprojectes de llei relatius a la participació, la transparència, el govern obert i matèries connexes.

En l'observació tercera s'assenyala com aspecte positiu que el present avantprojecte haja tingut en compte la realitat del món rural amb la menció explícita de l'article 3, apartat 9.

Respecte a l'observació quarta relativa a l'aptitud d'una persona per assumir obligacions i ostentar drets d'acord amb el Codi Civil i altra legislació, s'assenyala que aquest avantprojecte no atorga drets i obligacions a les persones en relació amb la capacitat d'obrar civil. El dret de la ciutadania a participar és un dret reconegut en la Constitució Espanyola i altres normes que te una dimensió política. En concret, pel que fa al dret a participar de les persones menors, cal assenyalar que es troba reconegut en diversos textos legals, també de caràcter internacional, i que s'exerceix en la pràctica, sempre de forma progressiva al seu desenvolupament i amb garanties per a la seua protecció.

Quant a les observacions de l'apartat cinqué, es demana major coherència i ordre en l'articulat així com la supressió d'exemples clarificadors, però es tracta d'una observació general i no es precisa en quins aspectes es pot millorar.

Pel que fa a la representació equilibrada entre homes i dones es considera que aquest principi es troba atés al llarg de tota la norma, ja que com es detalla en

l'informe d'impacte de gènere que acompanya l'expedient de tramitació, l'avantprojecte ha sigut elaborat amb perspectiva de gènere, tant en qüestions orientades a garantir la igualtat real entre homes i dones en la participació, com en l'ús d'un llenguatge inclusiu.

L'observació general sisena fa referència a determinats errors en el text, especialment en la versió en castellà. Al respecte es fa constar que el text de l'avantprojecte té una única versió oficial, revisada pels serveis lingüístics de la Generalitat, que és la versió en valencià que es va remetre oficialment.

Es va fer una traducció informal al castellà que es va enviar per correu electrònic a petició del CES CV però que no tenia la supervisió dels serveis de traducció de la Generalitat ni caràcter de versió oficial. Amb posterioritat, es revisaran ambdues versions pels serveis lingüístics corresponents.

Sobre la forma de l'avantprojecte s'han seguit les disposicions del Decret 24/2009 de 13 de febrer, del Consell, sobre la forma, l'estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat. En l'article 22 i següents s'esmenta que els capítols es numeraran amb caràcters romans, les seccions es numeraran en ordinals en lletra, les subseccions en ordinals en lletra i els articles es numeraran correlativament amb cardinals aràbics. Vista l'al·legació plantejada, es procedeix a corregir la denominació dels capítols primer, segon i tercer del Títol II de l'avantprojecte de llei per a numerar-los amb caràcters romans.

Respecte a la recomanació setena de garantir la coordinació entre els òrgans de participació, la disposició transitòria primera estableix que els òrgans de participació existents disposaran d'un termini de 9 mesos per a adaptar-se al percentatge de representació ciutadana pertinent, l'elecció dels representants per mitjà d'un procés obert i transparent i les altres exigències legals de l'article 26 de l'avantprojecte de llei. Correspon a la direcció general competent en matèria de participació impulsar -i coordinar- els procediments per a dur a terme l'adaptació a la qual s'ha fet referència.

La coordinació entre òrgans de participació està garantida en els articles 41 i 43.1 amb la coordinació mitjançant plans e instruments anàlegs i la designació de responsables que assumiran les funcions d'impuls i de coordinació amb l'òrgan directiu competent en matèria de participació ciutadana, respectivament.

Finalment, en resposta a l'observació hultena, és cert que el text fa, en concret en l'article 5.3.b, una enumeració exemplificativa i no exhaustiva dels moviments informals de participació ciutadana. Aquesta decisió respon al fet que s'ha volgut identificar alguns d'aquests moviments sense personalitat jurídica que tanmateix poden tenir un paper considerable en la presa de decisions.

2. Observacions a l'articulat:

Títol preliminar

Article 3.

S'accepten les propostes del CES CV de modificació dels apartats 2 i 4 amb el tenor proposat. No s'accepten les altres redaccions suggerides perquè el seu contingut ja es troba arreplegat en l'articulat:

La modificació proposta per l'apartat 6 no s'accepta, ja que l'avantprojecte de llei arreplega als seus articles 6.3 i 7.2 tant el dret a accedir a la informació de manera senzilla per als col·lectius afectats per la bretxa digital com l'obligació de l'Administració pública d'establir mecanismes de participació perquè el dret a participar siga efectiu, amb especial consideració a les dificultats de la població amb dèficits de competència digital.

L'adició proposta per l'apartat 11 no s'accepta per la pròpia idiosincràsia d'un text legal, on l'objectiu del legislador és dotar de permanència a l'articulat.

Les propostes per afegir els apartats 12 i 13 no s'accepten per estar tant l'accessibilitat com la publicitat arreplegades als articles 3.7 i 3.8, 15.4 entre altres.

Article 4.

Es considera l'argumentació del CES CV i es modifica la redacció del text al acceptar-se l'observació.

Article 7.

Es considera que no és necessari afegir en l'apartat 1 "presencial o telemàtica" Tampoc es considera necessari afegir en l'apartat 2 la menció a "persones majors i altres col·lectius vulnerables" ja que l'article 39.3 de l'avantprojecte de llei regula les mesures per a l'accessibilitat a fi de garantir la igualtat en l'accés als llocs web i a les aplicacions per a dispositius mòbils a totes les persones usuàries, especialment a les persones amb diversitat funcional i les persones majors.

Títol I. La participació ciutadana.

Capítol I. Mecanismes de participació ciutadana.

Article 9.

No s'accepta la incorporació proposta per a la redacció de l'article 9.1 en termes de "condicions d'igualtat real i efectiva" ja que s'arreplega tant en l'article 6.1 i 6.4 com a dret de la ciutadania i a l'article 7.1 com obligació de les administracions públiques de garantir i integrar el dret a participar de manera real i efectiva. Per tant, el dret a participar en condicions d'igualtat real i efectiva és un principi inspirador de tota la norma en el seu conjunt.

Article 11

Es pren nota de l'errada detectada. Com ja s'ha explicat, la versió en castellà no es troba encara treballada. En el seu moment es farà una traducció exhaustiva. Respecte a la proposta d'addició un nou apartat, no es considera oportú ni necessari regular en una norma d'aquest tipus el silenci negatiu de l'Administració. Cal assenyalar que aquest projecte normatiu no s'incardina en l'àmbit de la tramitació administrativa i no regula drets i obligacions de les persones com administrades sinó que pretén promoure la participació dels ciutadans com subjectes que poden aportar al disseny, execució i avaluació de les polítiques públiques.

Finalment, pel que fa a la revisió de l'estructura, es pren nota de l'observació però es queda a l'espera de la revisió general de tota l'estructura per part del Consell Jurídic Consultiu.

Article 12

Respecte a la quantitat d'avals necessaris per a la iniciativa ciutadana en l'àmbit de la Generalitat, per part de la Direcció General de Participació Ciutadana es van realitzar diversos estudis comparatius de la regulació jurídica de les iniciatives ciutadanes no legislatives en les diferents Comunitats Autònomes per tal de conèixer la quantitat de signatures necessàries per a dur a terme les esmentades iniciatives. Així doncs, és una decisió ponderada i és el requisit que es demana per a les iniciatives realitzades a través del portal de participació ciutadana en l'actualitat.

Quant a la regulació normativa vigent, la iniciativa reglamentària està regulada en l'article 48 de la Llei 2/2025, de 2 d'abril, de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, i exigeix 20.000 signatures que ha resultat excessiva al ser el doble de la requerida en la iniciativa legislativa popular davant les Corts (10.000).

A més, la mitjana dels suports requerits en les autonomies és de 8.400.

Per totes aquestes raons es considera que la quantitat de 5.000 avals exigits en l'avantprojecte de llei s'ajusta als objectius i afavoreix la participació de la ciutadania en els assumptes públics.

Article 14

No es pot acceptar aquesta proposta perquè justament, com s'enuncia en l'exposició de motius, és necessari establir una regulació en la qual s'impliquen tots els actors del territori: administracions públiques, entitats ciutadanes i ciutadania per a aconseguir una major implicació en la presa de decisions i en la gestió de les polítiques públiques, objectiu que persegueix aquesta llei.

Així, una de les principals novetats d'aquest projecte normatiu és la superació del model de consulta als sectors i persones afectades per les normes per donar veu al conjunt de la ciutadania i crear nou model de participació ciutadana molt

més d'acord amb les creixents necessitats de la ciutadania i de les entitats ciutadanes com a agents socials vertebradors en el nostre territori.

Article 15

Es valora positivament aquesta observació perquè efectivament no resultava coherent amb el model de participació ciutadana general en l'elaboració de normes, com s'ha explicat en el punt anterior. Es procedeix a la correcció del text en el sentit al·legat pel CES CV.

Article 18

No s'accepta l'observació del CES CV perquè el fonament d'aquest article és regular un marc comú dels processos de pressupostos participatius tant per a la Generalitat Valenciana com per a l'àmbit local. Així, aquest article 18 estableix unes garanties mínimes que podran ser adaptades per les diferents Administracions.

Article 19

El fet de convocar pressupostos participatius d'àmbit autonòmic al menys cada dos anys respon a l'experiència resultant del procés pilot dels primers pressupostos participatius de la Generalitat. En el marc d'aquesta experiència, que encara es troba en execució, s'ha constatat que per poder disposar d'un procés participatiu de qualitat és necessari un període de temps per a les fases d'informació i difusió, deliberació, presentació de propostes, recollida de suports, revisió i avaluació tècnica d'almenys uns mesos. En el projecte pilot el procés va durar 6 mesos i s'ha constatat que resulta necessària ampliar el temps, al menys de les fases d'informació i avaluació dels projectes, ja que la ciutadania necessita conèixer el procés per a poder participar-hi i l'Administració necessita d'un temps suficient per a avaluar amb rigor les propostes. Cal assenyalar que sense una avaluació correcta l'execució pot comportar major complexitat i inclús fracàs d'alguns projectes.

D'altra banda, l'execució de projectes a nivell autonòmic requereix d'uns períodes de tramitació administrativa (procediment de contractes, subvencions, adquisicions patrimonials etc.) que necessiten d'un període d'execució com a mínim de 2 anys.

Capítol II. Òrgans i espais de participació ciutadana.

En relació a l'observació formulada sobre el caràcter consultiu i no vinculant dels òrgans de participació ciutadana, cal assenyalar que aquesta norma pretén justament superar un model on els òrgans i espais de participació tenen un caràcter merament consultiu i avançar cap a un model de participació ciutadana de presa de decisió conjunta de les administracions i institucions públiques junt amb la ciutadania.

Article 25.

La Llei 7/2015, de 2 d'abril, de Participació i Col·laboració Institucional de les Organitzacions Sindicals i Empresariales més representatives en la Comunitat Valenciana forma part de l'ordenament jurídic i no es troba afectada per aquest avantprojecte de llei, per la qual cosa manté la seua plena eficàcia i evidentment les disposicions de l'avantprojecte de participació ciutadana de la Comunitat Valenciana no la modifiquen ni tàcitament ni expressament.

Per raons de tècnica jurídica, i seguint les recomanacions de l'Advocacia General de la Generalitat, no és bona tècnica normativa fer referència a la regulació en vigor en l'articulat pels eventuais canvis legislatius futurs.

Article 26.

Els col·lectius vulnerables i les persones majors, així com la resta de sectors, comptaran amb la representació dels seus propis òrgans de participació sectorial. La idea de l'apartat 3 in fine és que en cada sector no es compte únicament amb la representació de persones adultes, per tal de no tindre una participació adultcentrista.

Article 28

Sobre la proposta de redacció, cal assenyalar que el concepte de dades obertes inclou el caràcter obert, gratuït i reutilitzable. No obstant, a la vista de l'al·legació i de la vigent Llei 1/2022, de 12 de abril, de Transparència i Bon Govern de la Comunitat València, es modifica el paràgraf 3 de l'article 27 per obligar a que les dades del registre d'òrgans de participació se publiquen en el portal de Dades Obertes de la Generalitat.

Article 29.

No es considera oportú afegir l'inclús proposat per ser redundat però es clarifica la redacció de l'article 29.2, per explicitar que les entitats representades en el Consell de Participació Ciutadana són les entitats ciutadanes de l'article 5.3.

TÍTOL II. Promoció de la participació ciutadana i de l'associacionisme.

Capítol primer.

Article 35.

Es considera implícit que l'objectiu de les campanyes informatives tenen l'objectiu d'augmentar la cultura participativa però s'accepta el suggeriment i es modifica el text per incloure aquesta precisió.

Article 36.

Aquest article ha sigut redactat en col·laboració amb la conselleria d'Educació, Cultura i Esport i no es considera pertinent modificar la redacció en el sentit proposat, que a més a més tindria l'impacte de modificar la regulació dels centres concertats que tenen naturalesa privada.

Article 38.

L'expressió "moviment associatiu" fa referència a les entitats ciutadanes contemplades en l'article 5.3, per tant seria redundant afegir l'incl's suggerit.

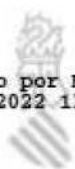
Conclusions

Com a conseqüència dels suggeriments efectuats pel CES CV, s'ha modificat l'articulat de la llei en els articles següents: article 3.2, 3.4, 4.1, 15.1, 27.3, 29.2 i 35.1.

D'altra banda, s'han millorat alguns aspectes de redacció de l'articulat a proposta del gabinet tècnic de la conselleria per aconseguir una lectura més senzilla i comprensible (articles 1,2,3,5.1,6,29.1 i 46.2).

LA DIRECTORA GENERAL DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Firmado por María Jesús Pérez Galant el
29/07/2022 13:10:32

GENERALITAT
VALENCIANA